

VSEBINSKO GRADIVO ZA REGIONALNE DELAVNICE – ZBIR VSEBINSKIH PRISPEVKOV POSAMEZNIH RESORNIH MINISTRSTEV

Datum: 31. 1. 2019

Številka zadeve: 007-34/2018/122

Spoštovani,

v nadaljevanju pošiljamo statistične trende z obrazložitvami in vsebinskimi dopolnitvami resornih ministrstev v smislu ukrepov in aktivnosti, ki jih izvajajo za doseganje (ali premagovanje) slednjih. Gre za trende, izoblikovane med letoma 2016 in 2020, katerih napredek oziroma nazadovanje je potrebno temeljito proučiti ter argumentirati za potrebe drugega nacionalnega prostovoljnega pregleda doseganja ciljev trajnostnega razvoja.

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 1: Odpraviti vse oblike revščine povsod po svetu

Izbrani kazalnik št. 1: Stopnja tveganja socialne izključenosti

	2016	2017	2018
	18,4 %	17,1 %	16,2

Stopnja tveganja socialne izključenosti v Sloveniji upada – to pomeni, da se zmanjšuje število oseb, ki živijo pod pragom tveganja revščine, ali so resno materialno prikrajšane, ali živijo v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo. Trend upadanja je značilen tudi za druge države članice Evropske unije.

Stopnja tveganja socialne izključenosti v Sloveniji je še zmeraj za 2 % višja pri ženskah kot pri moških. Najvišjo v Sloveniji se zaznava v Pomurski regiji (21,6 %), najnižjo pa na Gorenjskem (12,2 %). V smislu starosti so stopnji tveganja socialne izključenosti najbolj izpostavljene osebe, stare več kot 65 let. Pri tem je pri ženskah verjetnost izpostavljenosti socialni izključenosti kar 10 % višja.

Slovenija si je med leti 2017 in 2020 za trend upadanja števila stopnje tveganja socialne izključenosti prizadevala na različne načine:

- ponovno uvedeno nadomestilo v vrednosti 100 % osnove plače za čas koriščenja materinskega, starševskega in očetovskega dopusta;

- izboljšanje socialno-ekonomskega položaja nezaposlenih mamic in študentskih družin z novelo Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih:
  - o višja finančna pomoč ob rojstvu otroka (350 EUR);
  - o v primeru, da oba starša delata za krajši delovni čas od polnega, sta oba upravičena do delnega plačila za izgubljeni dohodek;
  - o dvig starševskega dodatka in najnižjega izplačila materinskega, očetovskega in starševskega nadomestila (402,18 EUR).

Prav tako je Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij v letu 2016 pričela z aktivnostmi za povečanje socialne vključenosti in zmanjšanja tveganja revščine za zaprte osebe z zagotavljanjem izobraževanj, usposabljanj in delovnih terapij med prestajanjem kazni zapora v okviru projekta »Razvoj delovnih kompetenc zaprtih oseb«. V Sloveniji je zakonsko predpisano kot obvezno samo osnovnošolsko izobraževanje, ki ga država tudi zagotavlja zaprtim osebam. V okviru ukrepa za zmanjšanje socialne izključenosti se zaprtim osebam omogoča tudi pridobitev formalne strokovne in poklicne izobrazbe (na ravni nižjega, srednjega poklicnega in srednjega tehniškega izobraževanja), znanja in spretnosti za poklice (usposabljanje za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije) ter vključevanje v delovne terapije (za ohranjanje delovnih navad in spretnosti). S temi aktivnostmi zaprte osebe pridobijo znanja in kompetence za lažji vstop na trg dela, s tem se zvišajo možnosti za osebno eksistenco brez socialne pomoči in bo imelo pozitivne vplive na povečanje socialne vključenosti in zmanjševanje tveganja revščine za ranljivo skupino obsojencev.

Izbrani kazalnik št. 2: Stopnja tveganja revščine

	2016	2017	2018
	13,9 %	13,3 %	13,3 %

Stopnja tveganja revščine v Sloveniji je do leta 2017 upadala, v letu 2018 pa stagnirala – še zmeraj pa je nižja od evropskega povprečja, ki je v letu 2018 znašalo 17,1 %. V največji meri je mogoče stopnjo tveganja revščine zaznati v Zasavski regiji (30,2 %), v najmanjši pa na Gorenjskem (18,5 %). Še zmeraj je za 1,5 odstotno točko bolj pogosta pri ženskah, s starostjo pa se stopnja tveganja revščine drastično povečuje (pri moških, starejših od 65 let je ta prisotna v 12,9 %, pri ženskah, starejših od 65 let pa kar v 22,3 %).

V letu 2019 so se po 7 letih sprostili varčevalni ukrepi na področju družinskih prejemkov, in sicer: materinsko nadomestilo je ponovno neomejeno in starševsko nadomestilo omejeno na 2,5 kratnik povprečne plače (pred tem 2 kratnik); očetovsko in starševsko nadomestilo ponovno znaša 100 odstotkov osnove (doslej 90%). Dodatek za veliko družino so ponovno prejele vse velike družine, ne glede na dohodkovni položaj. Do državne štipendije so ponovno upravičeni dijaki in študenti iz družin z dohodki pod 659,30 evrov neto povprečno na družinskega člana, kar je omogočilo, da je dodatnih 8.500 dijakov in študentov dobilo štipendijo.

Za leto 2020 je določen nov, višji znesek minimalne plače, prav tako pa začne veljati spremenjena definicija minimalne plače, iz višine katere bodo izločeni vsi dodatki.

Izbrani kazalnik št. 3: Stopnja preobremenjenosti s stanovanjskimi stroški

	2016	2017	2018
	5,7 %	5,2 %	4,9 %

Stopnja preobremenjenosti s stanovanjskimi stroški se v Sloveniji počasi, vendar postopoma zmanjšuje in je v let 2018 znašala 4,9 %. V večji meri je značilna za moške (0,3 odstotne točke odstopanja med ženskami in moškimi) in se povečuje s starostjo. Pri

osebah, starejših od 65 let pa trend obrne v prid moškim v smislu, da tveganju preobremenjenosti s stanovanjskimi stroški bolj podlegajo ženske (3 % razlika). Regionalno gledano kot najbolj obremenjeni s stanovanjskimi stroški v Sloveniji izstopata Savinjska in Zasavska regija, najmanjšo obremenjenost pa beleži Gorenjska.

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 2: Odpraviti lakoto, zagotoviti prehransko varnost in boljšo prehrano ter spodbujati trajnostno kmetijstvo

Izbrani kazalnik št. 4: Prekomerna prehranjenost in debelost odraslega prebivalstva

	2007	2014	2021
	Prekomerno prehranjeni: 38,7 % Debeli: 16,4 %	Prekomerno prehranjeni: 36,4 % Debeli: 18,6 %	Še ni podatka

V Sloveniji se je med letoma 2007 in 2014 zmanjšalo število prekomerno prehranjenih, vendar povečalo število debelih oseb med odraslimi. Z odstotkom debelih odraslih se Slovenija uvršča nad evropsko povprečje, saj je slednje 15,2 %.

Izbrani kazalnik št. 5: Delež kmetijskih zemljišč v uporabi z ekološko pridelavo ali v preusmeritvi

	2016	2017	2018
	9,12	9,6	10,02

V Sloveniji se vedno več kmetijskih zemljišč obdeluje ekološko (oziroma se vedno več kmetovalcev preusmerja v tako kmetovanje). Z deležem ekološko obdelovanih kmetijskih zemljišč skoraj za polovico presegamo evropsko povprečje.

Slovenija si je med leti 2017 in 2020 za pozitiven trend na področju ekološkega kmetovanja prizadevala na različne načine:

- izvajanje ukrepov na področju ekološkega kmetovanja in kmetijsko-okoljskih podnebnih plačil (spodbujanje nadstandardnih kmetijskih praks, ki zmanjšujejo vplive kmetovanja na okolje) v okviru Programa razvoja podeželja (PRP) 2014–2020;
- plačila za območja z omejenimi dejavniki za kmetovanje, katerih namen je ohranjanje in spodbujanje sonaravnih sistemov kmetovanja, ohranjanje kulturne krajine podeželskih območij in obdelanosti ter trajnostni rabi kmetijskih zemljišč na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami;
- okoljski poudarki pri ukrepih na področju podjetništva, prenosa znanja, svetovanja in sodelovanja;
- ukrepi na področju neposrednih plačil: zelena komponenta (kmetje prejmejo podpore v obliki neposrednih plačil, pod pogojem, da upoštevajo pravila o zdravju in dobrobiti ljudi, živali, rastlin in okolja) in navzkrižna skladnost (skupek minimalnih zahtev s področja varovanja okolja, zdravlja živali in ljudi ter dobrega počutja živali, ki jih morajo upoštevati vsi kmetje, ki prejmejo plačila iz ukrepov SKP);

- zeleno javno naročanje, katerega namen je je spodbujanje kratkih oskrbnih verig in lokalne hrane ter porabo ekoloških živil.

Izbrani kazalnik št. 6: Kmetijska zemljišča v porabi, delež v skupni površini

	2016	2017	2018
	23,7 %	23,7 %	29,5 %

Delež površin, ki se uporabljajo kot kmetijska zemljišča, se je v Sloveniji med letoma 2016 in 2018 znatno povečal.

Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ) predvideva določitev trajno varovana kmetijska zemljišča. Določena bodo v prostorskih aktih občine. Podlaga za določitev bo strokovna podlaga s področja kmetijstva, v okviru katere bosta pripravljena predlog območij TVKZ in predlog območij ostalih kmetijskih zemljišč. Z določanjem bomo začeli, ko bodo izbrane organizacije za izdelavo strokovnih podlag. Pričakujemo, da bo določanje TVKZ po občinah potekalo več let, saj je postopek odvisen o dinamike spreminjanja občinskih prostorskih načrtov občin. Namen ukrepa je omejitev pozidave in trajno varovanje kmetijskih zemljišč pred spremembo namenske rabe in s tem varovanje naravnega vira, ključnega za pridelavo hrane, razvoj podeželja in nadaljnji razvoj kmetijstva. Namreč za območja TVKZ velja, da se najmanj 10 let od uveljavitve prostorskega akta občine, s katerim so bila ta območja določena, ne bodo smela spreminjati.

Zaraščajo se predvsem nizko produktivna kmetijska zemljišča, ki so za intenzivno kmetijstvo nezanimiva, so pa ta zemljišča pomembna za dolgoročno ohranjanje kmetijskih površin visoke naravne vrednosti. Odpravljanje zaraščanja se izvaja z agromelioracijskimi deli, kot so krčitev grmovja in dreves, izravnava zemljišča in odstranitev kamnitih osamelcev. Poleg odpravljanja zaraščanja namerava Vlada RS v prihodnje določiti tudi ukrepe za preprečevanje zaraščanja, kot so preprečevanja plazenja, odvodnjavanje talne vode, izgradnja teras, odpravljanje skalovitosti in izravnave terena, izgradnja poljskih in gozdnih poti, vzdrževanje osuševalnih sistemov in komasacije preko povečevanja površine kmetijskih parcel. Preventivni ukrepi preprečujejo zaraščanje, kar je dolgoročno finančno in energijsko učinkoviteje. Pomembno je, da s preventivnimi ukrepi omogočimo, da je zemljišče ves čas v pridelovalni funkciji in da z vlaganji izboljšujemo dostopnost in pridelovalni potencial zemljišč.

S spremembo ZKZ se predlaga tudi mehanizem vzpostavitve novih nadomestnih kmetijskih zemljišč v primerih, ko občina načrtuje spremembo namenske rabe kmetijskih zemljišč v stavbna zemljišča in večina prostih površin, ki so primerne za zgostitve, prenavo ali spremembo rabe še ni izkoriščenih. V teh primerih se lahko dopusti sprememba namenske rabe:

- kot prerazporeditev kmetijskih in stavbnih zemljišč ob izpolnjevanju pogoja enakega obsega kvalitete kmetijskih zemljišč ali
- izjemoma, če se vzpostavijo nova nadomestna kmetijska zemljišča, ki so po kvaliteti in površini primerljiva in se teh zemljišč trenutno ne more uporabljati za kmetijske namene.

Dne 9. 11. 2019 je začela veljati Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 64/19). Uredba je zvišala odstotek deleža živil, ki izpolnjujejo posamezno, več ali vse zahteve iz sheme kakovosti, zaradi česar so ta živila okoljsko manj obremenjujoča glede na število vseh artiklov živil ali celotne predvidene količine živil, in sicer se je zvišala s sedanjih 15 na 20 %. Ugotovljeno je bilo, da se je zanimanje proizvajalcev za vstop v shemo »izbrana kakovost« v zadnjem letu zelo povečalo, zato je več certificiranih proizvajalcev ter s tem tudi certificiranih proizvodov. Navedeno pomeni, da se je zvišal delež živil, ki jih morajo javni naročniki nabaviti in izpolnjujejo zahteve certificiranih shem kakovosti.

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 3: Poskrbeti za zdravo življenje in spodbujati splošno dobro počutje v vseh življenjskih obdobjih

Slovenija si za dobro počutje mladih prizadeva skozi različne programe, ki so vezani predvsem na področje izobraževanja:

- projekt »Popestrimo šolo: izobraževanje strokovnih delavcev za krepitev kompetenc šolajočih«, namenjen opolnomočenju strokovnih delavcev (vzgojiteljev, učiteljev, ravnateljev, svetovalnih delavcev) za ustvarjanje in razvoj inovativnih učnih okolij in praks, ki omogočajo in izboljšujejo prilagajanje učenja in poučevanja individualnim potrebam učenca in učenke, njegovim oziroma njenim specifičnim primanjkljajem in nadarjenostim ter tako posledično dvigu kompetenc pri učencu;
- razvojni projekt »Z roko v roki poMOČ: krepitev kompetenc strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju na področju dela z otroki s posebnimi potrebami«, namenjen usposabljanju strokovnih delavcev za uspešno vključevanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v vzgojo in izobraževanje, s posebnim poudarkom na zgodnjem odkrivanju učnih težav, nudenja kontinuuma pomoči pred postopkom usmerjanja in delo s posameznimi skupinami otrok s posebnimi potrebami z odločbo o usmeritvi, še posebej delu z otroki z več motnjami, avtističnimi motnjami in motnjami v duševnem razvoju;
- razvojni program »Le z drugimi smo«, namenjen usposabljanju 10.000 strokovnih in vodstvenih delavcev in delavk v vzgoji in izobraževanju (v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah, dijaških domovih, na ljudskih univerzah) na področju socialnih in državljskih kompetenc. Z ozaveščanjem o pomenu spoštovanja različnosti, medkulturnega sodelovanja in spoštljivega sobivanja v večkulturnih družbah program krepi oblikovanje vključujočih šolskih in oddelčnih skupnosti v vzgojno-izobraževalnih organizacijah;
- razvojni program Zdrav življenjski slog, ki je bil namenjen navajanju šoloobveznih otrok v starosti od 6 do 15 let na zdrav življenjski slog s poudarkom na vsakodnevni strukturirani telesni aktivnosti s pomočjo dodatne športne aktivnosti (»vsakodnevne ure športne vzgoje«). V okviru programa je bilo otrokom predstavljenih najmanj 12 športnih panog, ki so se odvijale v športni dvorani, zunanjih športnih površinah ali v naravnem okolju. Predstavljeni so jim bili tudi urbani športi ter podrobneje vsaj tri športne panoge iz športnega okoliša, v katerem se nahaja osnovna šola, v sodelovanju z lokalnimi športnimi društvi.

Izbrani kazalnik št. 7: Leta pričakovanega zdravega življenja ob rojstvu

	2016	2017	2018
	Moški: 77,96 Ženske: 83,86	Moški: 78,05 Ženske: 83,66	Še ni podatka

Izbrani kazalnik št. 8: Delež kadilcev (rednih in občasnih) med odraslimi

	2007	2014	2021
	Redni kadilci: 18,9 % Občasni kadilci: 6 %	Redni kadilci: 18,9 % Občasni kadilci: 5,4 %	Še ni podatka

Med letoma 2007 in 2014 je delež rednih kadilcev v Sloveniji stagniral na 18,9 %, kar je praktično sovpadalo s takratnim evropskim povprečjem. Število občasnih kadilcev se je minimalno zmanjšalo.

Izbrani kazalnik št. 9: Standardizirana stopnja umrljivosti zaradi samomora

	2016	2017	2018
	14,96 (stopnja na 100.000 prebivalcev)	15,59 (stopnja na 100.000 prebivalcev)	13,82 (stopnja na 100.000 prebivalcev)

V Sloveniji je v letu 2017 število samomorov celo naraslo, nato pa v letu 2018 upadlo. Vendar pa se slovensko povprečje dviga visoko nad evropskim, ki se giblje okrog 4 %, kar je izredno zaskrbljujoče.

Izbrani kazalnik št. 10: Splošno zdravstveno stanje oseb

	2016	2017	2018
	64 % oseb odgovorilo z dobro ali zelo dobro	65 % oseb odgovorilo z dobro ali zelo dobro	65 % oseb odgovorilo z dobro ali zelo dobro

Kljub temu, da se v Sloveniji kar 65 % oseb samo-ocenjuje, da se večino časa počuti dobro ali zelo dobro, je to še zmeraj več kot 4 % zaostajanje za evropskim povprečjem. Prav tako se stanje na tem področju praktično ne spreminja – lahko bi rekli, da stagnira.

CILJ TRANOSTNEGA RAZVOJA 4: Vsem enakopravno zagotoviti kakovostno izobrazbo ter spodbujati možnosti vseživljenjskega življenja za vsakogar

Izbrani kazalnik št. 11: Zgodnja opustitev izobraževanja

	2016	2017	2018
	4,9 %	4,3 %	4,3 %

V Slovenji vedno manj oseb zapusti izobraževalne ustanove pred zaključkom srednje šole, tj. zgolj 4,3 %. Na tem področju Slovenija pozitivno odstopa od evropskega povprečja, kjer se zaznava več kot 10 % zgodnja opustitev izobraževanja.

Ta trend se dodatno podpira še z: novim Zakonom o vajeništvu iz leta 2017 (1) in več različnimi mednarodnimi razvojnimi projekti (npr. projekt TITA in projekt CroCooS) (2). Prav tako se lahko Slovenija pohvali z delovanjem Urada za mladino, ki finančno podpira mladinske organizacije, kar omogoča razvoj mladinskih politik in mladinskega dela na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni s poudarkom tudi na mladih z manj priložnosti, ki zaradi najrazličnejši razlogov opustijo šolanje in so v fazi iskanja zaposlitve. Pestrost mladinskih praks temelji na vključevanju mladih posameznic in posameznikov, ki se preko aktivne udeležbe v mladinskih organizacijah lažje osamosvojijo in vključijo v proces formalnega ali neformalnega izobraževanja ali se celo zaposlijo znotraj mladinskega sektorja in /ali postanejo mladinski delavci in delavke.

Izbrani kazalnik št. 12: Delež otrok, vključenih v (predšolsko) izobraževanje, starih od 4 leta do starosti ob vstopu v obvezno osnovnošolsko izobraževanje

	2016	2017	2018
	91 %	92 %	93,5 %

V Sloveniji sicer beležimo postopni rast deleža otrok, ki obiskujejo vrtec. Vendar pa še zmeraj zaostajamo za evropskim povprečjem, ki znaša 95,4 %.

Za vztrajno višanje tega odstotka so bili poleg že uveljavljenih ukrepov (uveljavljanje socialnih pravic do brezplačnega ali znižanega plačila vrtca ter uveljavljanje dodatne subvencije iz državnega proračuna, in sicer za 30 % znižano plačilo vrtca za drugega otroka v vrtcu ter brezplačni vrtec za tretjega in nadaljnje otroke, ki jih ima družina v vrtcu), uvedeni tudi nekateri novi: uvedba brezplačnih krajših programov v letu pred vstopom v šolo za otroke, ki niso vključeni v vrtec (1), omogočanje večje fleksibilnosti pri zagotavljanju javne mreže vrtcev oziroma programov predšolske vzgoje (2), prednostno vključevanje otrok s posebnimi potrebami v vrtec (Zakon o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami) (3), posodobitev obstoječega nacionalnega Kurikula za vrtce (4) in posodobitev obstoječih nacionalnih Smernic za svetovalno službo v vrtcu (5). Prav tako je mogoče izpostaviti tri primere dobrih praks iz Slovenije na tem področju, in sicer:

- zgodnje vključevanje otrok Romov v program predšolske vzgoje (podpora romskih pomočnikov in vzpostavitev t. i. pripravljalnega vrtca v romskem naselju Kerinov Grm);
- bolnišnični vrtci (zagotavljanje sistemske skrbi za otroke, ki se začasno zdravijo v bolnišnicah – del javne mreže vrtcev);

- svetovalna služba v vrtcu.

Izbrani kazalnik št. 13: PISA - povprečni rezultati pri matematiki, branju in naravoslovju

	2016	2017	2018
	Uvrstitev v zgornjo četrtino držav EU	Uvrstitev v zgornjo četrtino držav EU	Uvrstitev v zgornjo četrtino držav EU

Za izboljšanje rezultatov tega kazalnika si Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport prizadeva z naslednjimi ukrepi: sprejem Nacionalnega okvirja ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vzgoje in izobraževanja, ki med drugim predvideva tri področja samo-evalviranja, tj. dosežki učencev, profesionalni razvoj učiteljev in šolska klima oziroma varno in spodbudno učno okolje (1), vzpostavitev Strokovno-koordinacijskega središča za mednarodne raziskave in študije (2), razvojni proces priprave nove Bele knjige na področju vzgoje in izobraževanja do leta 2030 (3), spodbujanje prožnih oblik učenja in podpore kakovostni karierni orientaciji (4), vključevanje in opolnomočenje otrok priseljencev (5), ukrepi za izboljšanje stanja na področju digitalne (računalniške) pismenosti (6), ukrepi na področju spodbujanja državljanske vzgoje in državljanske pismenosti (7).

Izbrani kazalnik št. 14: Delež prebivalstva s terciarno izobrazbo (25-64 let)

	2016	2017	2018
	44,2 %	46,4 %	42,7 %

Število oseb s terciarno izobrazbo (končan višje- ali visokošolski program prve stopnje) se v Sloveniji sicer zmanjšuje, vendar pa Slovenija še zmeraj za 2 % prehitava evropsko povprečje. Med osebami s terciarno izobrazbo je neproporcionalno več žensk (56,3 %) kot moških (31,6 %).

To se zagotavlja z različnimi ukrepi na ravni višjega in visokega šolstva, ki deležnikom na področju slednjega omogočajo predvidljivost in stabilnost proračunskega financiranja visokega šolstva, zagotavljanje večje avtonomije visokošolskih zavodov, spremljanje zaposljivosti diplomantov, proračunsko sofinanciranje študija na tretji stopnji in enakopraven položaj študentov in zaposlenih znotraj akademske skupnosti. Prav tako je bilo do leta 2020 vzpostavljenih več kariernih centrov, in sicer ne samo na UL, UM in UP, temveč tudi na drugih visokošolskih zavodih. Tovrstni centri služijo povezovanju gospodarstva in visokega šolstva v praksi.

Izbrani kazalnik št. 15: Stopnja delovne aktivnosti nedavnih diplomantov

	2016	2017	2018
	76,7 %	81,6 %	84,2 %

V Sloveniji se znatno povečuje delovna aktivnost oseb, ki so nedavno diplomirale. Slovenija je tako presegla tudi evropsko povprečje, ki znaša 81 %. Zgovorna je kar 9 % razlika med zaposlenostjo nedavnih moških diplomantov in zaposlenostjo nedavnih ženskih diplomantk, in sicer v prid moškim.

Poleg razvojnih projektov in drugih projektov s civilno družbo, si Slovenija za izboljšanje dotičnega kazalnika prizadeva še z več aktivnostmi, ki lahko služijo tudi kot primeri dobrih praks:

- spletni portal Mojaizbira.si (pomoč pri karierni orientaciji mladih);
- nacionalno tekmovanje mladih v spretnostih SloveniaSkills;
- letna sejemska prireditel Informativa.

Izbrani kazalnik št. 16: Vključenost v vseživljenjsko učenje

	2016	2017	2018
	11,6 %	12 %	11,4 %

Čeprav je delež oseb, ki so vključene v programe vseživljenjskega učenja (izobraževanje odraslih) v letu 2018 upadlo, se Slovenija še zmeraj drži nad evropskim povprečjem, vendar le v 0,3 odstotnih točkah. Pri tem trendu lahko opazimo za kar 4 % večje vključevanje žensk v programe izobraževanja odraslih.

Z namenom izboljšanja tega kazalnika je bil sprejet nov Zakon o izobraževanju odraslih (2018), ki uvaja javno službo in mrežo izvajalcev javne službe tudi na področje izobraževanja odraslih. Sprejeta je bila tudi Resolucija o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih v RS, ki se jo izvaja z Letnimi programi za izobraževanje odraslih. V slednjih so opredeljeni cilji in kazalniki na letni ravni, ukrepi po prednostnih področjih, obseg sredstev, ki se zagotovijo iz državnega proračuna (sodelovanje 8 ministrstev), pristojna ministrstva za izvedbo letnega programa in načine spremljanja izvajanja programa. Ukrepi so opredeljeni na naslednjih štirih prednostnih področjih: splošno izobraževanje odraslih (1), izobraževanje za dvig izobrazbene ravni odraslih (2), usposabljanje in izobraževanje za potrebe trga (3) in dejavnosti, potrebne za izvajanje izobraževanja odraslih (4). Prav tako je bilo razvito diagnostično orodje za ocenjevanje spretnosti posameznika (Spletni vprašalnik ocenjevanja spretnosti – SVOS), Slovenija pa tudi sodeluje v mednarodnem projektu razvoja politik GOAL, kar jo umešča na evropski zemljevid dobrih praks svetovanja v izobraževanju odraslih.

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 5: Doseči enakost spolov ter krepiti vlogo vseh žensk in deklic

V 2020 se pripravlja nov Nacionalni program, ki bo določal ključne cilje in ukrepe Vlade RS za udeležanje enakosti spolov v Republiki Sloveniji za obdobje od leta 2021 do 2030. Podobno kot aktualni naj bi tudi novi nacionalni program vseboval ukrepe za zagotavljanje enake ekonomske neodvisnosti, odpravljanje vseh oblik nasilja nad ženskami in dekleti, spodbujanje in zagotavljanje uravnotežene zastopanosti spolov, odpravljanje spolnih stereotipov in boj proti seksizmu, odpravljanje neenakosti glede zdravja žensk in moških ter ukrepe za vključevanje enakosti spolov in krepitev vloge žensk v zunanji politiki in mednarodnem razvojnem sodelovanju. V 2020 se pripravlja tudi nov Nacionalni program preprečevanja nasilja v družini in nasilja nad ženskami za obdobje 2020-2025.

Policija pri svojem delu zaznava problematiko begov otrok v druge družinske skupnosti in škodljiva okolja, pri čemer je že v letu 2017, v sodelovanju z Uradom za narodnosti prepoznala potrebo po okrepljenem medinstitucionalnem povezovanju z namenom učinkovitejšega pristopa, tako pri preprečevanju kot tudi obravnavanju posameznih primerov prezgodnjih, dogovorjenih ter prisilnih porok. V primeru obravnave suma kaznivega dejanja prisilne poroke z mednarodno razsežnostjo (žrtev iz tujine ali obratno) se policija povezuje tudi s policijami iz tujine.

Policija bo tudi v prihodnje nadaljevala z vsemi ukrepi, ki jih izvaja že v aktualnem Nacionalnem programu ukrepov Vlade Republike Slovenije za Rome 2017–2021, na področju ukrepov ozaveščanja in boja proti diskriminaciji. Ti ukrepi so:

- usposabljanje javnih uslužbencev, ki se v okviru svojih pristojnosti srečujejo s pripadnicami in pripadniki romske skupnosti,
- izobraževanje in usposabljanje delavcev policije po programu »Zavedanje stereotipov, obvladovanje predsodkov in preprečevanje diskriminacije v multikulturnih skupnostih«,
- izvajanje policijskega dela v (romski) skupnosti.

Ženske v policiji

Polijsko delo je bilo že od samega začetka rezervirano za moške. Tako je z leti med ljudmi prevladalo mišljenje, da gre za tradicionalno moški poklic. Ne glede nato, da v tem poklicu še danes prevladujejo moški in bodo tudi v bližnji prihodnosti, lahko rečemo, da je z razliko od preteklih obdobjih danes ženska v policiji bolj pravilo kot pa izjema. Delež žensk v policiji iz leta v leto narašča. Tako je bilo 31. 1. 2019 v slovenski policiji zaposlenih 8.118 policistov oziroma pooblaščenih uradnih oseb. Od tega je 2.096 žensk ali 25,8 % vseh pooblaščenih uradnih oseb v slovenski policiji. Od 5.564 vseh uniformiranih policistov predstavljajo ženske skoraj 17,0 %, medtem ko je delež žensk med neuniformiranimi policisti 19,1 %.

Polijske organizacije si danes brez zastopanosti obeh spolov ne znamo več predstavljati. Vse bolj se namreč zavedamo, da so tako moški kot ženske s svojimi lastnostmi največji človeški potencial organizacije. Kljub manjšemu številu pa so ženske vse bolj uspešne tudi na področjih vodenja in odločanja. V policiji je delež žensk na vodstvenih položajih 5,7-odstoten (na dan 13. 12. 2019).

Izbrani kazalnik št. 17: Plačna vrzel med spoloma

	2016	2017	2018
	7,8 %	8 %	Še ni podatka

V Sloveniji ženske v povprečju zaslužijo 8 % manj o njihovih moških kolegov na primerljivih položajih. Kljub temu, da je ta številka globoko pod evropskim povprečjem (ki sicer znaša kar 16 %), pa je Slovenija edina država članica Evropske unije, ki se ji plačna vrzel povečuje.

Plačna vrzel se v poznejšem življenjskem obdobju prelije v pokojninsko vrzel. To se v Sloveniji naslavlja s projektom Moje delo. Moja pokojnina, katerega namen je

Izbrani kazalnik št. 18: Vrzel stopnje delovne aktivnosti po spolu

	2016	2017	2018
	6,6 %	7,2 %	7,3 %

Vrzel med zaposlenimi moškimi in ženskami se v Sloveniji povečuje v prid moškimi. Vendar pa se Slovenija, primerjalno gledano, v evropskem prostoru še zmeraj uvršča nad povprečje, ki znaša 11,6 %.

Slovenija si prizadeva ta kazalnik izboljšati z usposabljanji za podjetniško aktivnost in promocijo podjetništva.

Izbrani kazalnik št. 19: Delež sedežev, ki jih v nacionalnem parlamentu zasedajo ženske

	Sklic parlamenta 2014-2018	Trenutni sklic parlamenta
	31/90 (34,4 %)	22/90 (24,4 %)

Število žensk v parlamentu se je v Sloveniji z novim sklicem izredno zmanjšalo, kljub uvedenim zakonskim spolnim kvotam na državnozborskih volitvah (ki sicer znašajo 35 %). Trenutno se Slovenija zaradi tega nahaja daleč pod evropskim povprečjem, ki znaša čez 30 %.

Izbrani kazalnik št. 20: Delež žensk na vodstvenih položajih

	2016	2017	2018
	19 %	20,6 %	24,7 %

Delež žensk na vodstvenih položajih se v Slovenija postopoma, vendar izredno počasi povečuje. Trenutno Slovenija za evropskim povprečjem zaostaja še zgolj za 2 %.

S sprejetjem Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o enakih možnostih žensk in moških (ZEMŽM-A), se skuša izboljšati oziroma doseči enake možnosti žensk in moških oziroma povečanja deleža podzastopanega spola pri sestavi delovnih teles vlade ter organov upravljanja in nadzora oseb javnega prava ter pri imenovanju ali predlaganju predstavnic in predstavnikov samoupravne lokalne skupnosti in samoupravne narodne skupnosti v organe upravljanja in nadzora oseb javnega prava. S tem zasledujemo cilj krepitve uravnotežene zastopanosti spolov na položajih odločanja, ki je cilj mednarodne, EU in nacionalne politike za krepitev vloge žensk in enakosti spolov na vseh področjih družbenega življenja.

Izbrani kazalnik št. 21: Indeks enakosti spolov

	2015	2019
	68,4 %	68,3 %

Indeks enakosti spolov je sestavljen kazalnik, ki ga spremlja Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE) in obsega merjenje enakovredne zastopanosti in moči žensk v javnem življenju na več področjih. Slovenija se giblje malenkost nad evropskim povprečjem.

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 6: Vsem zagotoviti dostop do vode in sanitarne ureditve ter poskrbeti za trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri

Izbrani kazalnik št. 22: Delež prebivalstva, ki v svojem gospodinjstvu nima osnovne sanitarne opreme (kadi ali prhe, stranišča na izplakovanje)

	2016	2017	2018
	0,2 %	0,1 %	0,1 %

Delež prebivalstva brez osnovne sanitarne opreme je v Sloveniji izredno majhen in je globoko pod evropskim povprečjem, ki znaša 1,8 %. Pri osebah, ki živijo pod pragom tveganja revščine, je vrednost 0,5 %.

Izbrani kazalnik št. 23: Prebivalstvo priključeno na komunalne čistilne naprave z vsaj sekundarno stopnjo čiščenja

	2016	2017	2018
	65,1 %	67,7 %	Še ni podatka

Kljub temu, da se delež prebivalstva, priključenega na komunalne naprave, povečuje, pa Slovenija zaostaja za evropskim povprečjem, ki je bilo v primeru tega kazalnika ocenjeno na zgolj 15 državah članicah EU, znaša pa več kot 80 %. V vsakem primeru je napredek veliko prepočasen.

Izbrani kazalnik št 24: Kakovost vodotokov – biokemijska potreba po kisiku v rekah

	2016	2017	2018
	1 mg O ₂ / l	1,1 mg O ₂ / l	1,1 mg O ₂ / l

Kljub rahlemu povečanju biokemijske potrebe po kisiku v rekah, se Slovenija še zmeraj giblje pod evropskim povprečjem, ki znaša 2 %.

Izbrani kazalnik št. 25: Nitrati v podzemni vodi

	2016	2017	2018
	11,4 mg NO ₃ / l	12 mg NO ₃ / l	11,9 mg NO ₃ / l

Vmesnemu povečanju vsebnosti nitratov v podzemni vodi spet sledi postopno zmanjševanje slednje. V vsakem primeru Slovenija krepko presega evropsko povprečje, pri katerem je vsebnost kar 18,3 %.

Izbrani kazalnik št. 26: Indeks izkoriščanja vode

	2016	2017	2018
	2,8 %	2,9 %	3 %

Počasi, vendar postopoma se indeks izkoriščanja vode v Sloveniji povečuje.

Izbrani kazalnik št. 27: Kakovost pitne vode

Podatki še niso bili pridobljeni.

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 7: Vsem zagotoviti dostop do cenovno sprejemljivih, zanesljivih, trajnostnih in sodobnih virov energije

Izbrani kazalnik št. 28: Končna poraba energije v gospodinjstvih na prebivalca

	2016	2017	2018
	6.463 kWh/prebivalca	6.307 kWh/prebivalca	5.986 kWh/prebivalca

Poraba energije v gospodinjstvih se zmanjšuje, kar je v skladu z evropskim trendom za ta kazalnik.

Izbrani kazalnik št. 29: Delež obnovljivih virov v končni rabi energije

	2016	2017	2018
	21,29 %	21,04 %	21,14 %

Delež obnovljivih virov se v Sloveniji zmanjšuje oziroma bolj ali manj stagnira na okrog 21 %. Kljub temu se Slovenija giblje nad evropskim povprečjem, ki sicer znaša 17,5 %.

Izbrani kazalnik št. 30: Delež gospodinjstev, ki si ne morejo privoščiti primerno ogrevanega stanovanja

	2016	2017	2018
	6 %	5 %	4 %

V Sloveniji zaznavamo trend postopnega upadanja tistih gospodinjstev, ki si ne morejo privoščiti primerno ogrevanega stanovanja. Prav tako je Slovenija, ob primerjanju s povprečjem EU, boljša, saj slednje znaša 7,8 %.

Uredba o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17 in 64/19), ki je začela veljati dne 1. 1. 2018, kot enega izmed primarnih ciljev zasleduje tudi energijsko učinkovitost in uporabo obnovljivih oziroma drugih nizko- ali brezogljivičnih alternativnih virov energije (6. člen Uredbe). Za

izpolnitev tega cilja Uredba določa, da morajo naročniki javno naročilo, ki vključuje dobavo električne energije, oddati tako, da v posameznem naročilu delež električne energije, pridobljene iz obnovljivih virov oziroma soproizvodnje električne energije z visokim izkoristkom, znaša najmanj 50 % ter da delež cestnih vozil, ki uporabljajo obnovljive oziroma alternativne vire energije, razen vozil za opravljanje zakonsko določenih nalog policije, znaša najmanj 15 %.

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 8: Spodbujati trajnostno, vključujočo in vzdržno gospodarsko rast, polno in produktivno zaposlenost ter dostojno delo za vse

Na področju javnega naročanja je s 1. 11. 2018 stopila v veljavo novela Zakona o javnem naročanju (ZJN-3A, Uradni list RS, št. 14/18), ki je dodatno poudarila socialne vidike v javnem naročanju, uvedla je natančnejšo ureditev »socialne klavzule« v pogodbi, za 82 delovno intenzivnih storitev je uvedla obvezno polletno preverjanje razlogov za izključitev gospodarskih subjektov in obvezno upoštevanje dodatnih meril za izbor, ki spodbujajo socialno odgovorno javno naročanje, razširila pa je tudi nabor prekrškov s področja delovne zakonodaje, zaradi katerih se subjekte izloči iz postopkov javnega naročanja za nadaljnja tri leta. Ureditev sledi enemu izmed temeljnih načel zakona: obveznost spoštovanja delovne zakonodaje, in krepi socialno odgovorno javno naročanje, s tem pa javni sektor daje pozitiven zgled zasebnemu. Izpolnjevanje določb delovnega in socialnega prava je bilo uzakonjeno z obvezno izključitvijo iz postopkov javnega naročanja oz. prekinitve že sklenjene pogodbe (razvezni pogoji) za gospodarski subjekt, pri katerem je pristojni organ ugotovil najmanj dve kršitvi s področja delovnega in socialnega prava.

Ministrstvo za javno upravo je v oktobru 2018 v sodelovanju s predstavniki nevladnih organizacij, sindikatov in delodajalskih organizacij pripravilo Smernice za javno naročanje storitev čiščenja. Uporaba smernic bo prispevala h kakovostnejšim pripravam razpisnih dokumentacij s poudarkom na socialnih merilih. Smernice naročnikom prikazujejo načine vključevanja in merjenja kakovosti in upoštevanja socialnih vidikov v postopkih javnega naročanja. Temeljijo na izhodiščih, ki jih določa ZJN-3, njihov cilj pa je opredelitev potreb naročnika tako, da z merili izbere izvajalca, ki je cenovno primeren, njegovo delo pa kakovostno ter pri tem upošteva delovno in socialno zakonodajo. S tem smernice stremijo k socialno odgovornemu javnemu naročanju, ki temelji na upoštevanju socialnih vidikov pri javnem naročanju, s poudarkom na dostojnem delu. Z uporabo smernic se bo zagotovila konkurenca, kakovost, upoštevanje socialnih vidikov ter enakopravna obravnava ponudnikov in učinkovito izvajanje javnih naročil storitev čiščenja.

Izbrani kazalnik št. 31: BDP na prebivalca (v standardih kupne moči)

	2016	2017	2018
	103 indeks (prejšnje leto = 100)	103 indeks (prejšnje leto = 100)	103 indeks (prejšnje leto = 100)

BDP na prebivalca v Sloveniji raste.

Izbrani kazalnik št. 32: Stopnja delovne aktivnosti prebivalstva (25-64 let)

	2016	2017	2018
	70,1 %	73,4 %	75,4 %

Stopnja delovne aktivnosti prebivalstva se v Sloveniji postopoma povečuje, in sicer kar v 8 % v prid moškim (zaposlenih je 71 % žensk in 79 % moških). Slovenija se s takšnim trendom giblje malce nad evropskim povprečjem.

Zakon o spremembah Zakona o trgu dela zvišuje nadomestilo za brezposelnost in krepi ukrepe za hitrejšo aktivacijo brezposelnih oseb. Med ključnimi spremembami, ki jih prinaša novela Zakona o urejanju trga dela, je zvišanje minimalnega zneska denarnega nadomestila iz 350 evrov bruto na približno 530 evrov bruto, s čimer se izboljšuje socialni status brezposelnih oseb.

S programi aktivne politike zaposlovanja prispevamo k večji zaposljivosti brezposelnih oseb. Podpore pri ponovni vključevanju na trg dela so bile tudi v letu 2019 posebej deležne ranljive skupine brezposelnih, med njimi v največjem deležu dolgotrajno brezposelne osebe (33 % vseh vključenih), osebe, starejše od 50 let (29 % vseh vključenih) in osebe z nizko izobrazbo (27,3 % vseh vključenih). Skoraj 30 % vključenih v programe aktivne politike zaposlovanja je bilo prejemnikov denarne socialne pomoči.

Izbrani kazalnik št. 33: Stopnja dolgotrajne brezposelnosti

	2016	2017	2018
	4,5 %	3,3 %	2,3 %

V Sloveniji se stopnja dolgotrajne brezposelnosti zmanjšuje in se je že spustila pod evropsko povprečje, ki znaša 2,9 %.

K pozitivnemu trendu pri tem kazalniku močno prispevajo programi javnih del, ki se lahko izvajajo na področjih socialnega varstva, vzgoje in izobraževanja, kulture, okolja in prostora, kmetijstva in na drugih sorodnih področjih. V javna dela se lahko vključujejo dolgotrajno brezposelni, ki so več kot eno leto neprekinjeno prijavljeni v evidenci brezposelnih.

V letu 2018 so se izvajali ukrepi na trgu dela, katerih namen je bil spodbujati zaposlovanje brezposelnih oseb. V programe za spodbujanje usposabljanja in zaposlovanja brezposelnih je bilo v letu 2019 vključenih več kot 25.000 oseb.

Izbrani kazalnik št. 34: NeprostoVOLjne začasne zaposlitve

	2016	2017	2018
	9,7 %	9,4 %	6,1 %

Stopnja začasnih neprostoVOLjnih zaposlitev (delo za določen čas) se v Sloveniji bistveno zmanjšuje.

Izbrani kazalnik št. 35: Stopnja tveganja revščine delovno aktivnih oseb (starih 18 let in več)

	2016	2017	2018
	6,1 %	6,6 %	6 %

Počasi se stopnja tveganja revščine oseb, ki so zaposlene, v Sloveniji zmanjšuje. Je tudi nižja od evropskega povprečja, ki znaša 9,4 %.

**9 INDUSTRIJA,
INOVACIJE IN
INFRASTRUKTURA**

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 9: Zgraditi vzdržljivo infrastrukturo, spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospeševati inovacije

Izbrani kazalnik št. 36: Delež bruto domačih izdatkov za raziskave in razvoj v bruto domačem proizvodu

	2016	2017	2018
	2,01 %	1,86 %	1,95 %

Delež izdatkov za raziskave se v Sloveniji ponovno povečuje. Žal je bil v letu 2018 še zmeraj pod evropskim povprečjem, ki znaša 2,06 %.

Predlog novega Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti predvideva povečanje državnih proračunskih sredstev za znanstvenoraziskovalno dejavnost na najmanj 1 % BDP in krepitev naložb v znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost. Uvaja se torej stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, in sicer je predlagano, da se proračunska sredstva za znanstvenoraziskovalno dejavnost povečujejo tako, da dosežejo 1% BDP, in sicer z letno rastjo 0,1% BDP.

Izbrani kazalnik št. 37: Delovno aktivni v visoko in srednje visoko tehnoloških proizvodnih sektorjih in v na znanju temelječih storitvenih sektorjih

	2016	2017	2018
	Na znanju temelječi storitveni sektor: 35,6 % Visoko in srednje visoko tehnološki proizvodni sektorji: 9,6 %	Na znanju temelječi storitveni sektor: 35,6 % Visoko in srednje visoko tehnološki proizvodni sektorji: 9,8 %	Na znanju temelječi storitveni sektor: 35,2 % Visoko in srednje visoko tehnološki proizvodni sektorji: 10,2 %

Medtem, ko se je delež zaposlitev v na znanju temelječem sektorju v Sloveniji zmanjšal, se jo povečal delež zaposlitev v visoko in srednje visoko tehnoloških proizvodnih sektorjih. V vsakem primeru je Slovenija malce pod evropskim povprečjem.

Izbrani kazalnik št. 38: Skupno število oseb v raziskovalno-razvojni dejavnosti

	2016	2017	2018
	20.022	21.941	23.590

Skupno število oseb v raziskovalno-razvojni dejavnosti se je v Sloveniji znatno povečalo.

Predlog novega Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti zagotavlja pogoje za usposabljanje znanstvenih kadrov in razvoj znanstvenih karier s poudarkom na zagotavljanju enakih možnosti. Razvoj znanstvenih kadrov vključuje zagotavljanje sredstev za kadrovske pomlajevanje raziskovalnih skupin, doktorska in podoktorska usposabljanja, razvoj nadaljnje raziskovalne kariere raziskovalcev ter instrumente za reintegracijo slovenskih raziskovalcev, ki

delujejo v tujini, v skladu s splošnim aktom ARRS oziroma agencije, pristojne za tehnološki razvoj, ali podzakonskim aktom pristojnega ministrstva.

Izbrani kazalnik št. 39: Evropski inovacijski indeks

	2016	2017	2018
	Uvrstitev v skupino držav močnih inovatorok EU		/

Inovacijski indeks je v Sloveniji upadel, zaradi česar se uvrščamo le še med zmerne inovatorke.

Predlog novega Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti naslavlja vsa vprašanja, ki omogočajo izboljšanje negativnih trendov Slovenije v Evropskem inovacijskem indeksu. Ukrepi so vezani na povečanje deleža javnega financiranja za raziskovalne in razvojne dejavnosti, krepitev stabilnega financiranja in večja avtonomija raziskovalnih organizacij pri usmerjanju znanstvenoraziskovalnega razvoja v Sloveniji.

Prav tako smo bili nedavno priča ustanovitvi prvega mednarodnega raziskovalnega centra za umetno inteligenco pod okriljem UNESCO s sedežem v Ljubljani. V začetku leta 2020 bo v Sloveniji (na pobudo in predlog Slovenije) ustanovljen Mednarodni raziskovalni center za umetno inteligenco pod okriljem UNESCO, ki bo prvi globalni center za področje umetne inteligence pod okriljem UNESCO, in bo zgled za ostale centre za področje globalne inteligence, ki bodo še nastajali po svetu. Bodoči center bo združeval različne deležnike s širokim spektrom znanj z vsega sveta. Ukvarjal se bo z reševanjem globalnih izzivov, podpiral UNESCO pri študijah ter sodeloval pri večjih mednarodnih projektih s področja umetne inteligence. Vladam, (mednarodnim) organizacijam, pravnim osebam in širši javnosti bo svetoval o sistemskih ter strateških rešitvah pri uvajanju umetne inteligence na različna področja. Center pomeni priznanje slovenskim znanstvenikom in je rezultat dobrega sodelovanja slovenske vlade in UNESCO v preteklosti, še posebej na področju prosto dostopnih izobraževalnih virov, kjer se je Slovenija že uveljavila kot pomembna globalna država na tem področju.

Izbrani kazalnik št. 40: Delež javnega potniškega prevoza v skupnem kopenskem prevozu

	2016	2017	2018
	Cestni javni linijski potniški prevoz: 11,8	Cestni javni linijski potniški prevoz: 11,7	Še ni podatka
Železniški javni potniški promet: 2	Železniški javni potniški promet: 1,8		

V Sloveniji uporaba javnega potniškega prometa (avtobusi in vlaki) upada in je krepko pod evropskim povprečjem.

Da bi Slovenija povečala uporabo javnega potniškega prometa, si prizadeva na naslednje načine:

- uvedba enotne vozovnice za vse kategorije uporabnikov (prej samo študenti in dijaki) ter integracija vozovnice med različnimi prevozniki in načini prevoza (vlak, avtobus). Uvedena je tudi možnost kombinacije enotne vozovnice z mestnim prevozom (npr. Urbano v Ljubljani). S 1. 6. 2019 je bilo uvedenih 15 novih hitrih linij (skupno 17) v cestnem avtobusnem prometu, ki omogočajo prevoz potnikov brez vmesnih postaj do cilja v urbanih središčih z možnostjo prestopa na mestni promet. Informatizacija sistema za nakup enotne integrirane vozovnice (avtomatsko preverjanje dokazil) in možnost nakupa vozovnice preko spleta;

- ureditev pravne podlage za brezplačni prevoz za upokojene ali starejše od 65 let ter vojne veterane, ki bo pričela veljati s 1. 7. 2020. Urejena je tudi pravna podlaga za brezplačni javni prevoz študentov športnikov od kraja prebivanja do kraja vadbe. Urejen je tudi brezplačen prilagojen prevoz za dijake in študente invalide. Pocenitev mesečne imenske vozovnice iz faktorja 32 na 26, ki bo pričela veljati v letu 2020;
- do konca leta 2020 (2018-2020) bo v Sloveniji vzpostavljenih 8 dodatnih vozlišč P+R, ki bodo omogočala prestop na javni potniški promet. Do leta 2018 je bilo v Sloveniji vzpostavljenih 15 sistemov P+R;
- v slovenskih mestih bo s sredstvi Evropske kohezijske politike v letih 2018-2019 vzpostavljenih 19 javnih sistemov izposoje koles, ki spodbujajo brez emisijski javni potniški promet v mestih.

Izbrani kazalnik št. 41: Indeks digitalnega gospodarstva in družbe

	2017	2019
	17. mesto v EU	16. mesto v EU

Na področju javnega naročanja je bil v letu 2018 vzpostavljen informacijski sistem e-JN, ki omogoča celovito informatizacijo postopkov JN. Njegove ključne modalitete, uporabne za širši javni sektor (naročniki) in gospodarski sektor (ponudniki) so obveznost elektronske oddaje ponudb, elektronsko javno odpiranje ponudb, možnost izvedbe elektronskih dražb in elektronsko preverjanje ponudnikov. Elektronsko voden postopek poenostavlja vodenje javnih naročil in zmanjšuje možnosti napak, prispeva k večji transparentnosti, lažji dostopnosti naročil in manjšemu manevrskemu prostoru za zlorabe.

Pomembno je k izboljšanju uvrstitve po DESI indeksu prispeval portal odprtih podatkov OPSI in novosti pri eZdravju. Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) je v publikaciji Government at a Glance za leto 2019 Slovenijo uvrstila v sam vrh po odprtosti podatkov javnega sektorja. Slovenija se uvršča na 10. mesto na svetu oziroma na 5. mesto med državami EU.,

Novoustanovljena Uprava RS za informacijsko varnost (URSIV) je pristojni nacionalni organ za informacijsko varnost. Zakonska osnova URSIV je aprila 2018 sprejet Zakon o informacijski varnosti, ki ima podlago v NIS direktivi. Poslanstvo Uprave je dvig odpornosti na kibernetске grožnje, ki lahko ogrozijo posameznike, podjetja, državne organe in družbo v celoti. URSIV povezuje deležnike v nacionalnem sistemu informacijske varnosti in na strateški ravni koordinira operativne zmogljivosti. Posebno pozornost posveča izvajalcem storitev, ki so bistvene za ohranitev ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti (npr. energija, digitalna infrastruktura, oskrba s pitno vodo, zdravstvo,...), ponudnikom digitalnih storitev in organom državne uprave, ki zagotavljajo informacijske storitve nujne za nemoteno delovanje države ali za zagotavljanje nacionalne varnosti. URSIV je umeščen v sistema nacionalne varnosti saj obvešča vlado in njen Svet za nacionalno varnost ob stanju povečane ogroženosti zaradi kritičnega incidenta ali kibernetškega napada.

Na področju javnega naročanja je bil v letu 2018 vzpostavljen informacijski sistem e-JN, ki omogoča celovito informatizacijo postopkov JN. Njegove ključne modalitete, uporabne za širši javni sektor (naročniki) in gospodarski sektor (ponudniki) so obveznost elektronske oddaje ponudb, elektronsko javno odpiranje ponudb, možnost izvedbe elektronskih dražb in elektronsko preverjanje ponudnikov. Elektronsko voden postopek poenostavlja vodenje javnih naročil in zmanjšuje možnosti napak, prispeva k večji transparentnosti, lažji dostopnosti naročil in manjšemu manevrskemu prostoru za zlorabe.

V Načrtu razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020, ki je strateški dokument Republike Slovenije, je postavljen cilj zagotoviti vsem gospodinjstvom širokopasovni

dostop do interneta hitrosti vsaj 100 Mb/s. Ukrep, ki bo predvidoma izveden do konca leta 2019, je objava javnega razpisa za gradnjo omrežij na podlagi tržnega interesa operaterjev elektronskih komunikacij, sofinanciranje gradnje omrežij iz javnih sredstev na področjih, kjer operaterji nimajo tržnega interesa, v vmesnem obdobju, do izgradnje zmožljive fiksne infrastrukture bodo uporabljene komplementarne (brezžične) tehnologije.

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 10: Zmanjšati neenakosti znotraj držav in med njimi

Izbrani kazalnik št. 42: Neenakost porazdelitve dohodka, razmerje kvintilnih razredov 80/20)

	2016	2017	2018
	24,4 (Ginijev količnik)	23,7 (Ginijev količnik)	23,4 (Ginijev količnik)

Ginijev količnik v Sloveniji upada, kar pomeni, da je neenakost med premožnimi in revnimi vedno nižja.

Temu botruje več ukrepov, ki se izvajajo na ravni Slovenije:

- s 1. februarjem 2017 razširitev kroga upravičencev do subvencije kosila v višini cene kosila;
- s 1. januarjem 2018 razširitev kroga upravičencev do otroškega dodatka za družine iz sedmega in osmega dohodkovnega razreda;
- višina državnih štipendij se je precej zvišala za tiste z najnižjimi dohodki;
- s 1. julijem 2019 so se povišali zneski otroških dodatkov in državnih štipendij ter zneski dodatka za nego otroka, dodatka za veliko družino, pomoč ob rojstvu otroka in starševski dodatek.
- v letu 2019 intenzivno delo na avtomatizaciji postopkov priznavanja pravic iz javnih sredstev oziroma delo na informativnem izračunu, s katerim se želi razbremeniti strokovne delavce na centrih za socialno delo in stranke pri vlaganju vlog za letne pravice iz javnih sredstev;
- v letu 2019 se je z namenom zagotoviti bolj učinkovito uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ukinil fiktivni izračun pravice, ki ga zakon določa kot sankcijo v primeru, ko družina ne uveljavi določenih pravic iz javnih sredstev v predpisanem vrstnem redu.
- v letu 2018 začasni dvig osnovnega zneska minimalnega dohodka na 385,05 evra (do konca decembra 2018), ki je zaradi uskladitve z rastjo cen življenjskih potrebščin do konca leta 2018 znašal 392,75 evra;
- v letu 2019 ohranitev osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 392,75 evra (zaradi uskladitve z rastjo cen življenjskih potrebščin trenutno znaša 402,18 evra). S tem se je ohranila osnovna socialna varnost najranjlivejših skupin prebivalstva;
- uskladitev minimalne plače v letu 2018 za 4,7 % na novo določeni bruto znesek 842,79 evrov, s čimer se neto dohodek samske osebe brez otrok, ki na podlagi pogodbe o zaposlitvi dela za polni delovni čas dviguje nad prag revščine, ki je v letu 2016 znašal 616 evrov;
- za večjo učinkovitost, kakovost in dostopnost se je oktobra 2018 začela reorganizacija centrov za socialno delo. Zajela je spremembo organizacijske strukture, informativni

izračun in projekt socialne aktivacije kot celosten pristop k socialni aktivaciji oseb (večinoma dolgotrajnimi upravičenci do socialnih transferjev), ki se soočajo s kompleksno socialno problematiko in so in najdlje oddaljeni od trga dela. Cilj vključitve v program socialne aktivacije je dvig socialnih, funkcionalnih ter delovnih kompetenc s katerimi se uporabnik programa ob izhodu približa trgu dela;

- od 1. januarja 2019 dalje odpravljeni vsi varčevalni ukrepi na področju družine. Tako očetovsko in starševsko nadomestilo ponovno znaša 100 % posameznikove povprečne plače v zadnjih 12 mesecih (doslej 90%); dodatek za veliko družino je spet univerzalna pravica in ga lahko prejmejo vse velike družine ne glede na dohodkovni položaj (doslej omejen na cenzus); materinsko nadomestilo je neomejeno, starševsko pa na 2,5 kratnik povprečne plače (doslej 2 kratnik).

Izbrani kazalnik št. 43: Delež skupnega razpoložljivega dohodka v spodnjih 4 decilih (dohodek na ekvivalentnega odraslega člana gospodinjstva)

	2016	2017	2018
	24,3 %	24,8 %	25 %

Slovenija se z ozirom na ta kazalnik giblje nad evropskim povprečjem, ki sicer znaša 21,1 %.

Izbrani kazalnik št. 44: Število prošenj za azil (skupaj in ugodene)

	2016	2017	2018
	170/1308	152/1476	102/2875

Kljub temu, da Slovenija vsako leto prejme večje število prošenj za azil, hkrati ugotovi vedno manjšemu številu slednjih.

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 11: Poskrbeti za odprta, varna, vzdržljiva in trajnostna mesta in naselja

Izbrani kazalnik št. 45: Stopnja prenaseljenosti glede na stopnjo urbanizacije

	2016	2017	2018
	15,1 %	15,5 %	16,2 %

Stopnja prenaseljenosti se v Sloveniji povečuje. Prav tako smo nad evropskim povprečjem, ki znaša 15,7 %.

Izbrani kazalnik št. 46: Delež gospodinjstev, ki imajo težave s hrupom

	2016	2017	2018
	15 %	14 %	15 %

Delež gospodinjstev, ki imajo težave s hrupom v Sloveniji je sicer nižji od evropskega povprečja (ki znaša 17,5 %), vendar pa na ravni Slovenije precej stagnira.

Izbrani kazalnik št. 47: Izpostavljenost urbanega prebivalstva onesnaženju zraka s trdnimi delci

	2016	2017	2018
	PM ₁₀ : 25,6 µg/m ³ PM _{2,5} : 21,6 µg/m ³	PM ₁₀ : 24,8 µg/m ³ PM _{2,5} : 19,7 µg/m ³	Še ni podatkov

Izpostavljenost urbanega prebivalstva onesnaženju s trdnimi delci se v Sloveniji sicer postopoma zmanjšuje, vendar se vrednosti žal še vedno gibljejo visoko nad evropskim povprečjem, ki znaša 14,1 µg/m³.

Izbrani kazalnik št. 48: Stopnja recikliranja komunalnih odpadkov

	2016	2017	2018
	55,5 %	57,8 %	58,8 %

V Sloveniji se stopnja recikliranja komunalnih odpadkov postopoma zvišuje. Prav tako prehitavamo evropsko povprečje, ki znaša 46,4 %.

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 12: Zagotoviti trajnostne načine proizvodnje in porabe

Izbrani kazalnik št. 49: Snovna produktivnost

	2016	2017	2018
	1,44 EUR 2010/kg	1,48 EUR 2010/kg	1,4 EUR 2010/kg

Snovna produktivnost v Sloveniji precej stagnira in je tudi nižja od evropskega povprečja, ki znaša 2,01 EUR 2010/kg.

Izbrani kazalnik št. 50: Stopnja recikliranja in odlaganja odpadkov brez mineralnih odpadkov

	2016	2017	2018
	Stopnja recikliranja: 79,8 %	Stopnja recikliranja: 83,9 %	Stopnja recikliranja: 87,3 %
	Stopnja odlaganja: 4,4 %	Stopnja odlaganja: 4,9 %	Stopnja odlaganja: 4,5 %

Stopnja recikliranja se v Sloveniji znatno povečuje in znatno višja od evropskega povprečja, ki znaša samo 57 %.

Izbrani kazalnik št. 51: Emisijska produktivnost (BDP/izpusti toplogrednih plinov)

	2016	2017	2018
	2,9 SKM/kg	3,0 SKM/kg	Še ni podatka

Na podlagi nove Uredbe o zelenem javnem naročanju, ki je stopila v veljavo s 1.1.2018, je Ministrstvo za javno upravo skupaj s področnimi ministrstvi, ki pokrivajo posamezno področje oz. posamezen predmet javnega naročila, pripravilo brezplačna usposabljanja, odgovori na najpogostejša vprašanja in elektronske predstavitve posameznih predmetov pa so tudi javno objavljeni. Poleg tega so se za vsak predmet pripravili »Primeri okoljskih zahtev in meril«, ki izvajalcem olajšajo odločitev o primerni izvedbi javnega naročila in pripravo razpisne dokumentacije. Javno so objavljene tudi kontaktne osebe, ki so vsem deležnikom na voljo glede na posamezen predmet zelenega javnega naročanja, kadar potrebujejo strokovno pomoč pri odločitvi ali izvedbi, ki je povezana s predmetom javnega naročila in ne s samo izvedbo postopka. Vse navedeno olajšuje izvajanje zelenega javnega naročanja, poskrbi za boljšo uporabo predpisov in omogoča boljšo seznanjenost ministrstev tako s težavami kot s potrebami v praksi.

V skladu z novo Uredbo o zelenem javnem naročanju je bilo v letu 2019 tudi prvič pripravljeno statistično poročilo o oddanih zelenih javnih naročilih, kar bo pripomoglo tudi k spremljanju učinkov te uredbe in izvajanja zelenih javnih naročil. Iz statističnih podatkov izhaja, da so leta 2018 naročniki oddali 16.865 naročil v vrednosti 2.918.594.609 evrov, v okviru teh naročil pa so najmanj en okoljski vidik vključili v 5771 naročilih, kar pomeni 34,22 % vseh oddanih naročil v tem letu. Vrednost teh naročil je 559.393.716 evrov, kar pomeni 19,17-odstotni delež. Med temi je bilo oddanih 4539 naročil, za katere okoljske zahteve določa Uredba o zelenem javnem naročanju, v vrednosti 295.152.677 evrov. Delež teh pomeni 26,91 % v številu in 10,11 % v vrednosti vseh

oddanih naročil v letu 2018. V preostalih 1232 naročilih v vrednosti 264.241.039 evrov so naročniki okoljski vidik upoštevali prostovoljno, kar je 7,31 % vseh naročil in 9,05 % vrednosti vseh oddanih naročil v letu 2018. Prav slednje kaže tudi na dejstvo, da se na podlagi te Uredbe povečuje siceršnje zavedanje pomena okolju prijaznega ravnanja oz. naročanja.

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 13: Sprejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam

Od 2020 dalje se bo v Sloveniji izvajal celoviti strateški projekt razogljičenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo s sodelovanjem Evropske komisije in Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT KIC Climate in EIT KIC Raw materials).

Izbrani kazalnik št. 52: Emisije toplogrednih plinov

	2016	2017	2018
	86,87 indeks (1986 = 100)	85,5 indeks (1986 = 100)	Še ni podatka

Izbrani kazalnik št. 53: Financiranje projektov in izvajanje aktivnosti za blaženje in/ali prilagajanje na podnebne spremembe v partnerskih državah v razvoju

	2016	2017	2018
	3.001.509 EUR	3.750.808 EUR	4.336.959 EUR

Trend financiranja projektov v partnerskih državah v razvoju, vezanih na blaženje in/ali prilagajanje na podnebne spremembe v Sloveniji kaže na višanje finančnih sredstev, ki se temu namenjajo.

Izbrani kazalnik št. 54: Ekološki odtis

	2013	2016	2019
	4,7 gha/osebo (2013)	5,1 gha/osebo (2016)	Še ni podatka

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 14: Ohranjati in vzdržno uporabljati oceane, morja in morske vire za trajnostni razvoj

Izbrani kazalnik št. 55: Delež kopalnih voda odlične kakovosti

	2016	2017	2018
	Celinske kopalne vode: 53,8 %	Celinske kopalne vode: 53,8 %	Celinske kopalne vode: 76,9 %
	Morske kopalne vode: 100 %	Morske kopalne vode: 100 %	Morske kopalne vode: 100 %

Slovenija je v letu 2018 znatno izboljšala kakovost celinskih kopalnih voda. Sicer v primeru morskih kopalnih voda presega evropsko povprečje, ki znaša 86,3 %.

Izbrani kazalnik št. 56: Površina morskih območij, določenih v okviru Nature 2000

	2013	2018
	Kazalnik je nadomestil kazalnik <i>Zadostnost morskih območij določenih v EU Direktivi o habitatih</i> . Prva vrednost bo na voljo do konca leta. Po stari direktivi je bilo teh območij v letu 2013 60 .	Celinske kopalne vode: 76,9 %
		Morske kopalne vode: 100 %

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 15: Varovati in obnoviti kopenske ekosisteme ter spodbujati njihovo trajnostno rabo, trajnostno gospodariti z gozdovi, boriti se proti širjenju puščav, preprečiti degradacijo zemljišč in obrniti ta pojav ter preprečiti izgubo biotske raznovrstnosti

Izbrani kazalnik št. 57: Delež gozda v skupni površini države

	2013	2016	2019
	58,3 %	58,2 %	58,1 %

Delež gozda v Sloveniji izredno počasi, vendar postopoma in vztrajno upada. Sicer je še zmeraj visoko nad evropskim povprečjem, ki znaša 41,9 %.

Gozdovi in Natura 2000: Ob vključitvi v EU je morala Slovenija, da bi izpolnila vključitvene pogoje, določiti mrežo območij, ki bi zagotovila »ugodno stanje populacij vseh evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov«, imenovano mreža območij Natura 2000. Območja Natura 2000 prekrivajo 50 % slovenskih gozdov (71 % vseh Natura 2000 območij). Javna gozdarska služba sodeluje v usmerjanju dela z območji Natura 2000 v gozdovih ter ima status upravljavca gozdnih območij. Zagotavljanje ugodnega ohranitvenega stanja vrst in habitatnih tipov v gozdnem prostoru je vgrajeno v načrtno ravnanje z gozdom. Sistem gozdnogospodarskih načrtov in naravovarstvenih smernic nadomešča posebne upravljalvske načrte območji Natura 2000 in je dober primer integralnega varstva ter sodelovanja gozdarske in naravovarstvene stroke. Gozdnogospodarski načrti so v Sloveniji hkrati tudi upravljalvske načrte za območja Natura 2000 v gozdovih. Takšna rešitev je v Evropi edinstvena in priča o načinu gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji.

Izbrani kazalnik št. 58: Indeks ptic kmetijske krajine

	2016	2017	2018
	75,2 indeks (2008 = 100)	76,1 indeks (2008 = 100)	78,3 indeks (2008 = 100)

- Monitoring splošno razširjenih vrst ptic za določitev vrednosti slovenskega indeksa ptic kmetijske krajine → Cilj monitoringa je kontinuirano zagotavljanje podatkov za SIPKK, ki je metodološko usklajen s PECBMS (Pan-European Common Bird Monitoring Scheme). Namen indeksa ptic kmetijske krajine je spremljanje trendov gibanja populacije ptic kmetijske krajine skozi časovno obdobje, kot enega od osnovnih kazalnikov spreminjanja biotske raznovrstnosti v kmetijski krajini. Monitoring poteka od leta 2007, izvaja ga Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS - BirdLife Slovenia). Rezultat monitoringa je sestavljeni indeks, ki je sestavljen iz indeksov indikatorskih vrst. Sestavljeni indeks 29 indikatorskih vrst ptic kmetijske krajine je v letu 2018 znašal 78,3.
- Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih NATURA 2000 → Dolgoročni cilj je redno pridobivati primerljive podatke o stanju populacij vrst na območjih Natura 2000. Kratkoročni cilj je zagotoviti podatke o prisotnosti populacij vrst ptic v Sloveniji ter na osnovi podatkov trende v populacijski dinamiki teh ptic. V gnezditveni sezoni 2017 je bilo popisanih populacij 16 kvalifikacijskih vrst ptic. Nekatere izmed njih, zlasti vrste mozaične kmetijske krajine ali ekstenzivnih vlažnih travnikov, so v Sloveniji na robu izumrtja, na primer veliki škurh, črnočeli srakoper in vrtni strnad. Porast sta v kmetijski krajini doživela le bela štoklja, ki je svoj areal razširila proti zahodu in jugu Slovenije, ter črnočeli srakoper v Vipavski dolini.

- Monitoring izbranih ciljnih vrst metuljev → Monitoring izbranih ciljnih vrst metuljev se izvaja v kmetijski krajini. Metulji spadajo med kazalnike stanja biotske raznovrstnosti in s tem stanja okolja. Monitoring izbranih ciljnih vrst metuljev pripravlja Center za kartografijo favne in flore, skupaj s podizvajalcem Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani. Monitoring ciljnih vrst metuljev se izvaja redno vsako leto od leta 2008.

Izbrani kazalnik št. 59: Zadostnost kopenskih območij določenih v EU Direktivi o habitatih

	2013	2018
	Kazalnik je nadomestil kazalnik <i>Zadostnost kopenskih območij določenih v EU Direktivi o habitatih</i> . Prva vrednost bo na voljo do konca leta. Po stari direktivi je bilo teh območij v letu 2013 7.675 .	7.672

Izbrani kazalnik št. 60: Trajnostna raba gozdov

Podatke je še potrebno pridobiti

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 16: Spodbujati miroljubne in vključujoče družbe za trajnostni razvoj, vsem omogočiti dostop do pravnega varstva ter oblikovati učinkovite, odgovorne in odprte ustanove na vseh ravneh

Na podlagi Zakona o probaciji je bila ustanovljena Uprava za probacijo s ciljem izvrševanja kazni in ukrepov v skupnosti (probacijskih nalog). Pri izvrševanju probacijskih nalog Uprava za probacijo sodeluje s številnimi deležniki, kot so: državno tožilstvo, sodišče, zavodi za prestajanje kazni zapora, policija, centri za socialno delo ter z izvajalci sankcij kot so javne ali zasebne organizacije ali skupnosti. Uprava za probacijo je v letu 2019 prejela priznanje od Evropskega probacijskega združenja (Confederation of European Probation – CEP), in sicer za 2. mesto (runner-up) v kategoriji razvoja nacionalnih probacijskih služb za posebne dosežke pri razvoju skupnostnih sankcij. S tem priznanjem je bilo potrjeno, da je Slovenija naredila velik napredek na področju izrekanja in izvrševanja skupnostnih sankcij, kajti v treh letih je bil sprejet Akcijski načrt ustanovitve probacije, sprejet Zakon o probaciji, sama nacionalna služba pa je uspešno pričela z delovanjem aprila 2018.

Državni zbor RS je 22. 3. 2018 sprejel novi Zakon o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih (Uradni list RS, št. 22/18), ki je začel veljati 5. 7. 2018, uporabljati pa se je začel 1. 1. 2019. Zakon na sistemski ravni ureja statusna vprašanja oseb, ki so strokovni pomočniki sodišča in del našega pravosodnega sistema. Delo sodnih izvedencev, sodnih cenilcev in sodnih tolmačev je za delo sodišč zelo pomembno, saj slednja brez posebnih znanj, ki jih ti strokovnjaki imajo, ne bi mogla sprejemati odločitev, ki na posameznih področjih zahtevajo strokovno znanje. Sprejete rešitve sledijo potrebam po statusni modernizaciji tega področja, s ciljem krepitve pravne varnosti. Visoka kakovost izvedenskih mnenj, cenitev in tolmačenj so namreč prvi pogoj za kakovostno delo sodišč in upravnih organov. Enega pomembnejših institutov, ki ga zakon prinaša predstavlja Strokovni svet za sodno izvedenstvo, sodno cenilstvo in sodno tolmačenje ki je najvišji strokovno usklajevalni organ na področju sodnega izvedenstva, sodnega cenilstva in sodnega tolmačenja.

Izbrani kazalnik št. 61: Umrljivost zaradi napadov

	2015	2016
	0,75 (stopnja na 100.000 prebivalcev)	0,69 (stopnja na 100.000 prebivalcev)

Umrljivost zaradi napadov je v Sloveniji izredno majhna in se še zmanjšuje. Je precej usklajena z evropskim povprečjem, ki znaša 0,7.

Izbrani kazalnik št. 62: Število kaznivih dejanj spolnega napada na osebo mlajšo od 15 let

	2016	2017	2018
	131	114	96

Število kaznivih dejanj spolnega napada na osebo mlajšo od 15 let se v Sloveniji postopoma zmanjšuje.

Izbrani kazalnik št. 63: Število kaznivih dejanj povezanih s spolnim izkoriščanjem otrok preko interneta

	2016	2017	2018
	105	187	136

MDDSZ je skupaj s Fakulteto za družbene vede ob finančni podpori EU (projekt Odklikni, 2017-2019) izvajal številne dejavnosti na temo preprečevanja spletnega nasilja z vključitvijo vidika spola. Med drugim je obsežna medijska kampanja v javni prostor vnesla diskurz o pasteh spletnega nasilja kot obliko nasilja nad ženskami in dekleti. V okviru projekta so potekale izobraževalne delavnice na osnovnih in srednjih šolah v Sloveniji z namenom ozaveščanja o pojavnostih in pasteh spletnega nasilja in nadlegovanja nad ženskami in dekleta z vključitvijo vidika spola. Vključeno je bilo 120 osnovnih in 60 srednjih šol, delavnic se je udeležilo več kot 4500 mladih. Na podlagi delavnic je bil pripravljen učni načrt za izvedbo delavnic Odklikni!, ki je namenjen stroki, ki dela z mladimi, predvsem šolskim ter mladinskim delavkam in delavcem. Vsebuje informacije in pojasnila o vzrokih, oblikah, posledicah in ukrepanju ob spletnem nasilju zaradi spola.

Izvedena je bila tudi raziskava o razširjenosti in prepoznavanju spletnega nadlegovanja med osnovnošolkami in osnovnošolci zadnje triade ter srednješolkami in srednješolci. V raziskavo je bilo vključenih 2991 učenk in učencev (49 % deklet) in 2173 dijakinj in dijakov (46 % deklet) iz vseh slovenskih regij. Spletno nadlegovanje je bilo v raziskavi opredeljeno kot oblika nadlegovanja preko mobilnih telefonov (sporočila, klici, video posnetki, fotografije), interneta (elektronska pošta, sporočila, klepetalnice, spletne strani) ali drugih oblik informacijsko komunikacijske tehnologije, ko te nekdo žali, nadleguje, zasmehuje, ogroža in ustrahuje. Izkazalo se je, da je med mladimi v Sloveniji pojav spletnega nadlegovanja zelo pogost, saj je več kot polovica vseh mladih že doživela katero od oblik spletnega nadlegovanja, pri čemer pa so dekleta pogostejše žrtve. Dekleta pogostejše doživijo eno od oblik spletnega nadlegovanja, tako v osnovni šoli, kot tudi v srednji šoli. Najpogostejše oblike spletnega nadlegovanja pa so širjenje neresničnih govoric, prejem sporočil z neprimerno vsebino, prejem fotografij, ali posnetkov, ki jih prejemnik/prejemnica ni želel videti.

Prispevek k doseganju cilja 5.2 Izkoreniniti vse oblike nasilja nad ženskami in deklicami v javnem in zasebnem življenju, med njimi trgovino z ljudmi in druge vrste izkoriščanja, tudi spolno izkoriščanje

Trend števila kaznivih dejanj povezanih s spolnim izkoriščanjem otrok preko interneta je v Sloveniji vmes precej narasel, v letu 2018 pa ponovno malce upadel.

Izbrani kazalnik št. 64: Delež gospodinjstev, ki so poročale o težavah s kriminalom, vandalizmom ali nasiljem v svojem bivalnem okolju

	2016	2017	2018
	9	8	8

V Sloveniji zelo malo gospodinjstev poroča o težavah s kriminalom, vandalizmom ali nasiljem v svojem bivalnem okolju

Izbrani kazalnik št. 65: Indeks vladavine prava

	2016	2017	2018
	15. mesto med državami EU 21	/	14. mesto med državami EU 21

Slovenija se je na lestvici indeksa vladavine prava v dveh letih povzpela za eno mesto, vendar še zmeraj ni v prvi polovici evropskih držav.

Z implementacijo t.i. Direktive o žrtvah je bila žrtev kaznivega dejanja (oškodovanec) postavljen v ospredje kazenskega postopka, vzpostavljene pa so bile tudi druge pomembne rešitve, ki so povezane s prenosom odločb Ustavnega sodišča RS in Evropskega sodišča za človekove pravice.

Z Zakonom o dopolnitvah Zakona o varuhu človekovih pravic je bila izpolnjena tudi zaveza za vzpostavitev nacionalne institucije za človekove pravice s statusom A po Pariških načelih, saj je bila z dopolnitvijo Zakona o varuhu človekovih pravic razširjena pristojnost instituta varuha človekovih pravic na način, ki mu omogoča izvajanje vseh mednarodnih načel. Pri tem sta bila ustanovljena tudi Svet za človekove pravice in Center za človekove pravice, od leta 2018 dalje pa v Uradu varuha človekovih pravic delujejo tudi zagovorniki otrok.

Izbrani kazalnik št. 66: Indeks zaznavanja korupcije

	2016	2017	2018
	61	61	60

Aprila 2018 je bil sprejet in je začel veljati Zakon o nevladnih organizacijah, konec maja pa je Vlada RS sprejela tudi Strategijo razvoja nevladnih organizacij in prostovoljstva do leta 2023. Navedena dokumenta bosta med drugim prispevala k transparentnosti delovanja in optimizaciji financiranja nevladnih organizacij. V programu ukrepov navedene strategije za optimizacijo financiranja nevladnih organizacij se navezujeta dva cilja, in sicer cilj »spodbujati preglednost, integriteto in odgovornost nevladnih organizacij« in cilj »vzpostaviti dolgoročno financiranje nevladnih organizacij«, ki predvidevata podporne ukrepe za zagotovitev ciljnega, učinkovitega in preglednega financiranja nevladnih organizacij na državni ravni in promocijo na krajevni ravni.

Junija 2017 je bil sprejet Program ukrepov Vlade za krepitev integritete in transparentnosti 2017–2019, ki poudarja ukrepe za izboljšanje integritete institucij, javnih uslužbencev, funkcionarjev in drugih zaposlenih v državnih organih in organih samoupravnih lokalnih skupnosti ter večanje stopnje transparentnosti delovanja. Cilj je vzpostaviti sistem, v katerem organi redno izboljšujejo skladnost svojega delovanja, krepijo integriteto posameznikov in tako tudi organa ter delujejo transparentno in odprto, s tem pa zagotavljajo državljanom in podjetjem bolj kakovostne storitve. Program je rezultat medresorskega sodelovanja ter sodelovanja z nevladnimi organizacijami (Transparency International Slovenije in CNVOS) in Komisijo za preprečevanje korupcije. Iz letnih poročil Vladi RS je razvidno, da aktivnosti v pretežni meri potekajo po predvideni časovnici ter v smeri izpolnitve predvidenih ciljev.

Redno in ustaljeno potekajo usposabljanja javnih uslužbencev o integriteti, transparentnosti in odpravi tveganj za korupcijo v javnem sektorju tako v okviru Upravne akademije pri Ministrstvu za javno upravo (s področja integritete v javnem sektorju 514 udeležencev v letih 2018 in 2019, s področja dostopa do informacij javnega značaja 90 udeležencev v letih 2018 in 2019) kot tudi Policijske akademije za uslužbenke Policije in Centra za izobraževanje v pravosodju pri Ministrstvu za pravosodje za pravosodne funkcionarje in javne uslužbenke v pravosodju. Sklopi usposabljanj s področja osebne integritete in za bolj transparentno delovanje so bili uspešno izvedeni med drugim tudi za predstavnike države v organih upravljanja javnih zavodov. Januarja 2019 je Ministrstvo za javno upravo objavilo brošuro Integriteta v javnem naročanju in jo posredovalo vsem generalnim sekretarjem ministrstev in občinam. V sodelovanju z Upravo akademijo in Komisijo za preprečevanje korupcije (KPK) je MJU pripravil animirane edukativne interaktivne videoposnetke, kako skladno z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK) ter kodeksi etike javne uprave ravnati pri svojem delu. Prav tako so pripravili zloženko

za vladne funkcionarje o njihovih pravicah in obveznostih po ZIntPK. Zloženska je distribuirana vsem vladnim funkcionarjem in objavljena na spletni strani MJU.

Na portalu odprtih podatkov – OPSI je objavljenih preko 4.800 metapodatkovnih opisov evidenc in podatkovnih zbirk, ki jih vodijo državni organi, občine in drugi organi javnega sektorja. Na portalu so objavljene zanimive zbirke, kot so: prvič registrirana motorna vozila (najbolj iskana zbirka), objavljena so vladna gradiva, zbirka poslanskih vprašanj in pobud, zbirke Nacionalnega inštituta za javno zdravje itd. Z odprtimi podatki, ki so objavljeni na portalu, so izdelane aplikacije (na primer AvtoLog), vizualizacije, seminarske naloge, podatki so uporabljajo za tržne analize,... Ministrstvo za javno upravo prav tako redno izvaja usposabljanja javnih uslužbencev za upravljanje s podatki – izvedenih je bilo 5 izvedb s 117 udeleženci. Slovenija je ena izmed redkih evropskih držav, ki ima na portalu objavljene tudi zbirke nacionalnega statističnega urada.

Izbrani kazalnik št. 67: Zaupanje v javne institucije

	2016	2017	2018
	<ul style="list-style-type: none"> – parlament 14 % – vlada 17 % – lokalne oblasti 38 % 	/	<ul style="list-style-type: none"> – parlament 22 % – vlada 23 % – lokalne oblasti 54 %

Zaupanje v javne institucije se v Sloveniji sicer malo izboljšuje, vendar so številke še zmeraj izredno nizke.

V Sloveniji se na zaupanju v javne institucije dela na naslednje načine:

- ustanovitev Hiše za otroke po modelu Barnahus (v Evropi so Hišo za otroke – Barnahus prvi vzpostavili na Islandiji nato pa še ostale skandinavske države in predstavlja otroku prijazen odziv organov na koordinacijo kazenske preiskave in ukrepov za zaščito otroka z zagotavljanjem dela vseh podpornih služb pod eno streho. Svet Evrope je leta 2018 prepoznal model Barnahus kot eno izmed najustreznejših oblik izvajanja določil Lanzarotske konvencije o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo v praksi. (Tudi Slovenija je ratificirala Lanzarotsko konvencijo leta 2014). Projekt bo pomagal slovenskim organom vzpostaviti potrebna orodja in identificirati vse potrebno za zagotovitev večjega kroga usposobljenih strokovnjakov ter jim pripraviti protokole in orodja za izboljšanje sodelovanja ter visoko strokovno delo z otroki, žrtvami kaznivih dejanj.
- projekt Izboljšanje kakovosti sodstva (IKS) v prvem delu zasleduje cilj kakovostnega dela sodnikov in sodnega osebja vse od prvega dne nastopa sodniške službe oziroma zaposlitve, medtem ko se v drugem delu s poudarkom na postopkovni pravičnosti ukvarja z vsemi, ki vstopajo v stik s sodiščem, ne glede na to, v kakšni vlogi (torej ali gre za stranke, priče, odvetnike, državne tožilce itd.) ali na kakšen način (z uporabo informacijskih tehnologij, telefona ali neposredno). V okviru projekta so se in se bodo tudi v prihodnje izvajale številne aktivnosti, namenjene dodatnemu usposabljanju sodnikov in sodnega osebja, pripravljene so bili podrobni vodniki in opomniki po posameznih vrstah sodnih postopkov. V okviru postopkovne pravičnosti so bila pripravljena gradiva, ki želijo ponuditi razumljive razlage o delovanju sodstva ter o poteku najpogostejših sodnih postopkov, medtem ko so v okviru nove spletne strani nasodiscu.si predstavljeni tipični sodni postopki skupaj s posameznimi fazami, različne vloge na sodišču ter koristne informacije pred obiskom sodišča;
- v novembru 2019 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (ZPVPJN-B). Predlog spremembe zakona prinaša tri bistvene novosti: (1) Sprememba v organizaciji in oblikovanju Državne revizijske komisije (DKOM) s ciljem zagotoviti večjo neodvisnost in boljše delovanje tega organa, ki ima status tribunala oz. neodvisnega telesa, pristojnega za pravno varstvo v postopkih javnega naročanja. (2) Dopustitev upravnega spora zoper odločitve

- DKOM, s ciljem večje pravne varnosti, enotnosti odločanja in boljšega zaupanja javnosti v odločitve organov pravnega varstva. (3) Sprejem ukrepov za hitrejši potek postopka pravnega varstva in za povečanje učinkovitosti pravnega varstva večjih projektov;
- julija 2019 je Vlada RS sprejela Akcijski načrt za izboljšanje postopka načrtovanja, priprave, sprejemanja in vrednotenja učinkov zakonodaje 2019 – 2022, ki je oblikovan na osnovi priporočil OECD v okviru izvedenega pregleda izvajanja regulatorjih politik v Sloveniji. Akcijski načrt definira konkretne rešitve, ki kot skupni imenovalec celotnega postopka priprave in sprejemanja zakonodaje lahko presežejo ovire, ki so skupne vsem pripravljavcem predpisov. Zajet je celoten krogotok, tj. od načrtovanja do evalviranja zakonodaje, poudarek pa je tudi na potrebnosti neprekinjenega in poglobljenega izobraževanja javnih uslužbencev na tem področju. Z izvedbo 21 konkretnih ukrepov se bo izboljšal proces priprave predpisov na način celostnega in kvalitetnejšega sodelovanja s širšo javnostjo, večjo transparentnostjo priprave predpisov s povečanim poudarkom na opravljenih presojah posledic na različna družbena področja ter dvigu usposobljenosti pripravjalcev predpisov. Presoja posledic predpisov tako predstavlja ključno orodje odločevalcem za na podlagi zbranih dejstev boljše odločanje in posledično osnovo za evalvacijo predpisov po določenem času;
  - v septembru 2019 je bil vzpostavljen portal eRevizija, ki se uporablja za elektronsko izmenjavo informacij in dokumentov ter za zagotavljanje informacij o poteku postopkov pravnega varstva na obstoječem portalu javnih naročil. Gre za enega prvih portalov pravnega varstva, omogočil bo popolnoma elektronsko vodenje in spremljanje postopka in bo občutno zmanjšal trajanje postopkov ter administrativna bremena in stroške deležnikov. Predvsem pa bo povečal transparentnost postopka pravnega varstva in širši javnosti omogočil dostop do ključnih informacij glede poteka postopka;
  - februarja 2018 je Ministrstvo za javno upravo na portalu e-Demokracija vzpostavilo dostop do aplikacije MSP test – ocena učinkov predpisov na gospodarstvo in tako razširilo uporabo tega orodja na celotno javnost, tako strokovno kot tudi širše zainteresirano. Namen MSP testa je povečati preglednost zakonodaje, primerjati različne alternative regulacije in pripraviti kakovostna izhodišča za politične odločevalce. K sodelovanju se je privabilo tudi gospodarska združenja. Poleg usposabljanj javnih uslužbencev – pripravljavcev predpisov Ministrstvo za javno upravo od leta 2018 izvaja tudi usposabljanja gospodarskih združenj za pripravo MSP testa. OECD je to prakso ocenil kot eno izmed inovativnejših praks v javni upravi.

Izbrani kazalnik št. 68: Stopnja zaupanja državljanov v institucije EU

	2016	2017	2018
	Evropski parlament: 32 %	Evropski parlament: 38 %	Evropski parlament: 38 %
	Evropska komisija: 33 %	Evropska komisija: 36 %	Evropska komisija: 36 %

Zaupanje v institucije EU v Sloveniji stagnira, prav tako je precej nizko.

Izbrani kazalnik št. 69: Izkušnje diskriminacije

	2016	2017	2018
	13 %	10 %	Še ni podatka

V Sloveniji se zmeraj manj oseb sooča z diskriminacijo.

Izbrani kazalnik št. 70: Globalni indeks miru

	2016	2017	2018
	/	5. mesto med državami EU	4. mesto med državami EU (2019)

Slovenija na globalnem indeksu miru dosega odlično 4. mesto med državami EU.

Izbrani kazalnik št. 71: Izvršna zmogljivost

	2016	2017	2018
	4,7 – povprečna ocena od 1 do 10	/	4,7 – povprečna ocena od 1 do 10

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 17: Okrepiti načine in sredstva za izvajanje ciljev ter oživiti globalno partnerstvo za trajnostni razvoj

V okviru Strategije razvoja nevladnih organizacij in prostovoljstva, ki je bila sprejeta v letu 2018, Vlada izvaja ukrep »Spodbujanje sodelovanja in povezovanja sektorjev – priprava partnerskih programov, promocija partnerstev v javni upravi in gospodarstvu, ki jo izvajajo podporne strukture NVO in vključevanje čezsektorskih partnerstev med cilje javnih razpisov.

V letu 2019 je Ministrstvo za javno upravo izvedlo javni razpis za podporno okolje za razvoj nevladnih organizacij 2019-2023, katerega specifični cilj je okrepiti čezsektorsko povezovanje z javnimi institucijami, gospodarstvom in drugimi akterji za razvoj novih rešitev za naslavljanje posameznih družbenih izzivov. V okviru izbranih programov oz. projektov horizontalna mreža, 12 regionalnih stičišč in mreža za prostovoljstvo koordinirajo različna partnerstva. Naj navedemo uspešno partnerstvo med regionalnimi stičišči, horizontalno mrežo, Skupnostjo občin Slovenije in Službo za lokalno samoupravo MJU za izboljšanje vključevanje javnosti v proces odločanja na lokalni ravni in partnerstvo za medijsko izpostavljanje družbeno perečih tem Plaktivat.

**17 PARTNERSTVA
ZA DOSEGANJE
CILJEV**

CILJ TRAJNOSTNEGA RAZVOJA 17: Okrepiti načine in sredstva za izvajanje ciljev ter oživiti globalno partnerstvo za trajnostni razvoj

Izbrani kazalnik št. 72: Uradna razvojna pomoč kot delež bruto nacionalnega dohodka

	2016	2017	2018
	0,19 %	0,16 %	0,16 %

Uradna razvojna pomoč Slovenije se z leti niža in je daleč od zastavljenih 0,7 % BDP.

Izbrani kazalnik št. 73: Uvoz iz držav v razvoju

	2016	2017	2018
	5.517 EUR (mio.)	6.659 EUR (mio.)	7.823 EUR (mio.)

Izbrani kazalnik št. 74: Dolg državnega sektorja

	2016	2017	2018
	78,7 % BDP	74,1 % BDP	70,4 % BDP

Dolg državnega sektorja Slovenije se zmanjšuje.

Izbrani kazalnik št. 75: Delež okoljskih davkov in davkov na delo v skupnih davčnih prihodkih

	2016	2017	2018
	Okoljski davki: 10,57 % Davki na delo: 49,91 %	Okoljski davki: 10,21 % Davki na delo: 50,28 %	Še ni podatka

Nekateri primeri dobrih praks medsebojnega povezovanja:

- **Izbrana kakovost – primer partnerstva MKGP z živilskimi sektorji in podjetji:** Shema kakovosti "izbrana kakovost" je nacionalna shema kakovosti, ki je namenjena kmetijskim pridelkom in živilom s posebnimi lastnostmi, ki se lahko nanašajo na sestavo kmetijskega pridelka ali živila, okolju prijazno pridelavo, kakovost surovin, dobrobit živali, posebno zdravstveno varstvo živali, način krmljenja, dolžino transportnih poti, predelavo, hitrost predelave surovin oziroma čim manjšo kasnejšo obdelavo pri skladiščenju in transportu in na poreklo osnovne surovine. S promocijo »izbrane kakovosti« se ozavešča potrošnike o lokalno pridelani in predelani hrani in njenih pozitivnih učinkov za zdravje, lokalno okolje in družbo. Vstop v shemo je prostovoljen, pomembno pa je, da pridelovalci in predelovalci skupaj pripravijo t.i. specifikacijo, v kateri določijo posebne lastnosti proizvodov, ki se označujejo z označbo "izbrana kakovost". Za aktivnosti promocije se del sredstva zagotavlja iz proračuna in del iz prispevkov privatnega sektorja. Ko ministrstvo potrdi specifikacijo, morajo proizvajalci za označevanje z označbo »izbrana kakovost« od neodvisnih certifikacijskih organov pridobiti certifikat o skladnosti proizvodnje s potrjeno specifikacijo. Po prejemu certifikata lahko proizvajalci pričnejo svoje proizvode označevati z označbo »izbrana kakovost«. Do sedaj so v shemo »izbrana kakovost«

vstopili sektor mleka, sektor mesa (goveje, prašičje in perutninsko) ter sektor sadja. O vstopu v shemo pa razmišljajo še v sektorju žit, medu, vrtnin in drobnice.

- **Priprava Strateškega načrta za SKP po letu 2020 – sodelovanje z različnimi deležniki:** Za potrebe priprave Strateškega načrta za SKP po 2020 so bile oblikovane različne širše delovne skupine po posameznih področjih (biodiverziteti; podnebne spremembe; naravni viri voda, tla, zrak...) v katere so vključeni različni deležniki: resorna ministrstva, zavodi, okoljske in kmetijske NVO, raziskovalci, izobraževalne ustanove, strokovnjaki. Dodatno se okvirno enkrat na mesec sestajamo eksperti MOP in MKGP in pregledujemo zadnje stanje priprave osnutka strateškega načrta in vključenost vsebin MOP v ta osnutek.
- **Natura 2000:** Pri izvedbi Programa upravljanja območij Natura 2000 (PUN 2000) in uvajanja naravovarstvenih ukrepov na področju kmetijstva je zaradi nekaterih pomanjkljivosti bila sprejeta odločitev za skupno prijavo integriranega LIFE projekta, ki se je pričel z izvajanjem v letu 2018. Akronim projekta je LIFE IP – NATURA.SI. Nosilec projekta je MOP. Eden izmed glavnih partnerjev projekta je tudi MKGP. Projekt bo prispeval k izboljšanju upravljanja celotne mreže Natura 2000. Temeljlil bo na sodelovanju med različnimi sektorji in deležniki. Na osmih izbranih Natura 2000 območjih bodo partnerji izvedli konkretne akcije na terenu za izboljšanje stanja v naravi. Namen projekta je izboljšanje ohranjenosti izbranih Natura 2000 vrst in habitatnih tipov z implementacijo izbranih ukrepov iz PUN 2000, ki obsegajo okrepljeno upravljanje in izvajanje PUN 2000 s krepitvijo zmogljivosti ključnih akterjev, krepitev znanja o izbranih vrstah in habitatnih tipov, ter Natura območjih preko okrepljenega in bolj učinkovitega monitoringa z vzpostavitev dolgoročno vzdržne sheme nacionalnega monitoringa. Cilj je tudi povečati ozaveščenost in informiranost o vrstah, habitatnih tipih in območjih Natura 2000.
- **Zeleno javno naročanje:** Partnerstvo med MKGP, vzgojno-izobraževalnimi in drugimi javnimi zavodi, kmetijskimi pridelovalci, živilskimi podjetji in kmetijskimi organizacijami (KGZS, ZZS, GZS – živilsko predelovalna podjetja).
- **Ukrep spodbujanja ustanovitve skupin in organizacij proizvajalcev – KZ Šaleška dolina in BZ Ekodar:** V okviru PRP 2014-2020 MKGP izvaja ukrep spodbujanja ustanavljanja skupin in organizacij proizvajalcev na področju kmetijstva in gozdarstva, s katerim podpira organiziranost in centralizacijo ponudbe, razvoj kratkih dobavnih verig ter s tem razvoj lokalnih trgov. Dodatna podpora je dana ekološkemu kmetovanju. Na ta način se skrajšajo transportne poti, znižajo se stroški skladiščenja in logistike, s tem pa se zmanjšuje ogljični odtis. Ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev omogoča razvoj inovacij na področju lokalnih kakovostnih proizvodov, njihove proizvodnje ter trženja in uporabe le teh. Podpora se na podlagi poslovnega načrta dodeli v obliki nepovratne finančne pomoči skupinam in organizacijam proizvajalcev v obliki pavšalnega zneska, ki se izplača v letnih obrokih za prvih pet zaporednih let po datumu priznanja skupine ali organizacije proizvajalcev. Upravičenci v okviru tega ukrepa so na novo ustanovljene skupine in organizacije proizvajalcev, ki so pravne osebe in izpolnjujejo pogoje za mikro, mala in srednja podjetja. Ustanovljene morajo biti za področje kmetijstva oziroma gozdarstva ter biti uradno priznane s strani MKGP v skladu z Zakonom o kmetijstvu. KZ Šaleška dolina in Ekodar spletna trgovina za ekološko meso – sodelovanje med kmetijsko zadrugo in ekološkimi rejci. Kmetijska zadruga Šaleška dolina je omogočila organiziran nastop proizvajalcev ekološkega mesa in ekoloških jabolk. V skupno blagovno znamko EKODAR so povezani ekološki rejci in proizvajalci govejega mesa iz Savinjske doline, Koroške, Zasavja, Pohorja itd. Vsak kos mesa je preko QR kode sledljiv vse do ekološkega rejca. Kupec že pred nakupom mesa lahko preveri na kateri kmetiji je bilo meso prirejeno ter katere veljavne certifikate ima. Ta način sledljivosti nadgrajujejo z novim sistemom, t.i. Origin Trail ob pomoči blockchain tehnologije, ki omogoča neizbrisljivo sledljivost, s čemer odgovarjajo na naraščajoče nevarnosti ponarejanja in nepoštenih praks. Vsi v verigi – kmet, zadruga in predelava – so ustrezno certificirani in nadzirani. Prvi v Sloveniji so prejeli tudi certifikat »Izbrana kakovost« -

Slovenija. Kmetijska zadruga Šaleška dolina je tudi prva zadruga v Sloveniji, ki je ustanovila socialno podjetje Zavod darilo narave, v katerem zaposlujejo invalide. V sklopu socialnega podjetja bo del ekološkega pridelka porabijo kot samostojni prodajni artikel (sveža jabolka), del pa predelajo naprej v ekološki jabolčni sok, ekološko jabolčno vino, ekološki jabolčni kis, ekološki čips, ekološke krlje in ekološko čežano. Na ta način ekološkemu pridelku povečujejo dodano vrednost. Projekt prispeva h glavnim strateškim potrebam v Sloveniji – povečanju pridelave ekološkega mesa in povečanju pridelave ekološkega sadja. Z inovativnim pristopom pri zagotavljanju sledljivosti pa odgovarjajo potrebam tako potrošnikov kot strategiji Slovenije, ki promovira lokalno kakovost in kratke dobavne verige (svoje izdelke prodajajo v 100 javnih zavodov – vrtci, šole, bolnišnice).